

TEM/367/03.01.01/2016

18.3.2016

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi eräiden valtion tukea koskevien Euroopan unionin säännösten soveltamisesta annetun lain, valmisteverotuslain, sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain sekä verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annetun lain 6 §:n muuttamisesta

Teknologiateollisuus ry kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa ja esittää lausuntonaan seuraavaa:

Yleistä

Työ- ja elinkeinoministeriön (TEM) työelämä- ja markkinaosasto sekä valtiovarainministeriö (VM) ovat yhteistyössä valmistelleet kyseessä olevan hallituksen esityksen. Muutosesityksen tavoitteena on varmistaa komission Euroopan unionin valtioneuvoston uudistuksen yhteydessä hyväksytyjen jäsenvaltioita velvoittavien tukipäätöstietojen julkaisuvelvoitteiden täytäntöönpano Suomessa. Laki on tarkoitus tulla voimaan 1.7.2016.

Esityksessä ehdotetaan muutoksia valmisteverotuslakiin (182/2010) tukea saavan yrityksen velvollisuudesta ilmoittaa tietyt yritystä koskevat tiedot tukiviranomaiselle, jotta valtion julkaisuvelvoite voidaan täyttää. Uudistuksen yhteydessä on myös tarkoitus lisätä sähköverolakiin (Sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annettu laki 1260/1996) uusi 26b §, jossa säädetään sähköverkonhaltijan ja sähköntuottajan tiedonantovelvollisuudesta sähkön luovutuksista.

Teknologiateollisuus ry pitää lähtökohtaisesti hyvänä, että Euroopan unionin alueella pyritään takaamaan tasavertaiset kilpailuolosuhteet yrityksille, varmistamalla etteivät jäsenvaltioiden viranomaiset myönnä kilpailua vääristäviä tukia. Kuitenkin konosalien osalta julkiseksi vaadittavien tietojen perusteella on mahdollisuus saada selville yksityisiä liikesalaisuuksia. Siksi Teknologiateollisuus ry kohteliaimmin esittää, että ohjeluonnosta täydennettäisiin ottaen huomioon seuraavat näkökohdat:

Konesalien osalta julkaistavat tiedot

Konesalien alempi sähkövero on ryhmäpoikkeusasetuksen 44 artiklan edellytykset täyttävä tukiohjelma. Tukiohjelman tavoitteena on esityksessä kuvatusti "parantaa kansainvälisessä kilpailutilanteessa toimivan teollisuuden kilpailukykyä." Nyt ehdotetulla tukitietojen julkistamisella on kuitenkin vaarana, että konosalien kilpailukyky vaarannetaan, alla tarkemmin kuvatusti.

Ryhmäpoikkeusasetuksen 9 artiklassa määritellään tiedot, joiden julkaisemisesta ja tiedonannosta jäsenvaltion tulee huolehtia. Asetuksen liitteessä III listataan tiedot, jotka jäsenvaltion on julkaistava jokaisen yli 500 000 euron suuruisen yksittäisen tuen myöntämisestä. Esityksen mukaan tämän on tulkittu verotukien osalta tarkoittavan tämän suuruista vuotuista tukea yritykselle.

Näitä tietoja ovat mm:

- Tuensaajan nimi ja tunniste
- Toimiala
- Tukiväline (onko kyseessä avustus, laina, veroetuus ym)
- Tuen tarkoitus
- Tukiosa, kokonaislukuna kansallisessa valuutassa

18.3.2016

Verotukien osalta kuitenkin ryhmäpoikkeusasetuksen avoimuusvelvoite täyttyy kun tukimäärä ilmoitetaan vaihteluvälein. Esityksen mukaan Suomi (muiden jäsenmaiden ohella) kysynyt lisätietoja verotukia koskevien tietojen julkaisuvelvoitteiden osalta ja komissio on luvannut antaa näistä lisäohjeistusta kevään 2016 aikana. Suomella olisi siis mahdollista ottaa käyttöön vaihteluväli myös sähköverotukien osalta. Esitämme, että hallituksen esitykseen ja mahdollisuuksien mukaan lakitekstiin on tuotava selkeästi esille, että verotukien osalta ei julkisteta tarkkoja lukuja, vaan tiedot annetaan vaihteluvälillä, mikäli muu, vielä paremmin liikesalaisuudet turvaava lainsäädäntö ei ole mahdollinen.

Liikesalaisuus

Konesalissa käytettävästä sähköstä maksetaan alemman sähköverotason II mukaista sähköveroa. Veroluokan II veroon ovat oikeutettuja konesalit, joiden teho ylittää 5 MW. Sähkövero lasketaan kilowattitunteina (kWh). Tästä johtuen, jos konesalin osalta julkistetaan tieto tuen määrästä, voidaan tästä tiedosta laskea konesalin kokonaisteho. Kokonaisteho on konesalitoimintaa harjoittavien yritysten osalta salassa pidettävä liikesalaisuus. Kilpailija pystyy tämän tiedon perusteella tulkitsemaan konesalin toiminnan laajuuden sekä päättelemään onko konesalilla myös kansainvälistä toimintaa (tai kapasiteettia siihen).

Julkisuuslain (Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta 21.5.1999/621) tavoitteena on turvata viranomaisen asiakirjajulkisuus, kuitenkin samalla suojaten sellaista ammatti- tai liikesalaisuutta koskevaa tietoa, jonka antaminen julki voi aiheuttaa elinkeinonharjoittajalle taloudellista vahinkoa (Julkisuuslaki 24 § 1 mom. kohta 20). Laissa esitetty poikkeus asiakirjajulkisuudelle ja sen sisältämä periaate liikesalaisuuden suojasta on Teknologiateollisuudessa toimivan yrityksen kannalta korostetun tärkeä. Liikesalaisuuksien vuotaminen, tai jo lain valmistelun seurauksena syntyvä uhka siitä, aiheuttaa ongelmia sekä konesalitoimintaa nyt Suomessa harjoittaville yrityksille, että tulevien investointien ja toimijoiden saamiselle Suomeen.

Teknologiateollisuus ry pitää tärkeänä, että käsillä olevassa lainvalmistelussa turvataan, julkisuuslain hengen mukaisesti, ettei konesalien liikesalaisuuksia myöskään välillisesti julkisteta verotukien julkistamisen seurauksena.

Liikesalaisuuksien julkitulon vaikutus yleiseen turvallisuuteen

Konesalien kokonaistehoa koskevien tietojen salassapito tulee turvata myös yleisen turvallisuuden nimissä. Yksityiset konesalitoimijat tuottavat merkittäviä palveluita julkiselle sektorille (kunnat, kaupungit, valtio ym.), osa on palveluita, joita saa vapaasti tuottaa missä vain, osa EU:ssa tuotettavia ja osa tiukasti Suomessa tuotettavia. Laitoksen koosta voi päätellä kuinka merkittävästi yhteiskuntaa voidaan häiritä, jos laitokselle aiheutetaan tuotantokatkoja tai muuta harmia. Teknologiateollisuus ry näkee Suomen kannalta erittäin ongelmallisena, jos verotukien julkistamisella välillisesti paljastetaan tietoja, joiden julkitulo saattaa uhata yleistä turvallisuutta. Tämänkin vuoksi pyydämme, että verotukien osalta tiedot annetaan siten, ettei liikesalaisuuksia tule julki.

Kynnysarvon alittavat verotuet

Esityksen mukaan tietojen julkaiseminen koskee vain yli 500 000 euron suuruista tukea saavia yrityksiä, mutta valtion tiedonantovelvoitteen täyttäminen edellyttää, että tiedot tulisi toimittaa viranomaisille kaikkien yritysten, jotka saavat energiaverotukea. Lisäksi todetaan, että jäsenvaltio voi halutessaan julkaista komission tietojärjestelmässä myös EU-kynnysarvon alittavien tukien tiedot. Teknologiateollisuus ry pitäisi konesalitoiminnan kannalta erittäin haitallisena, jos kaikkien konesalien salassa pidettävät kokonaistehotiedot olisi näin saatavilla kilpailijoille. Tämä aiheuttaisi merkittäviä ongelmia sekä konesalitoimintaa nyt Suomessa harjoittaville yrityksille, että tulevien investointien ja toimijoiden saamiselle Suomeen. Teknologiateollisuus ry esittääkin, että hallituksen esityksessä otetaan selkeästi kanta, että EU-kynnysarvon alittavia tietoja ei julkaista komission tietojärjestelmässä.

18.3.2016

Finnish Data Center Forum ry:n kanta

Teknologiateollisuus ry pyysi asiasta lausuntoa suomalaisia konesaleja edustavalta Finnish Data Center Forum ry:ltä. Yhdistyksen mukaan konesalin todellisten tehotietojen mahdollinen julkisuus on erittäin ongelmallinen asia erityisesti ulkomaisten toimijoiden / investointien osalta. Lisäksi yhdistyksen näkemyksen mukaan myös suomalaiset kaupalliset toimijat pitävät teho- ja energiatietojen julkisuutta haitallisena. Kokonaisuutena yhdistys pitää tätä julkisuusvaadetta haitallisena alan kehittymisen ja investointihalukkuuden kannalta.

Yhdistyksellä on tietoja isoista konesaleista, jotka eivät ole lähteneet mukaan hankkeisiin, joissa heidän tehoja koskevia tietojaan olisi julkistettu. Konesalit päättivät jäädä ilman miljoonien eurojen insentivejä koska eivät halunneet varavoimareserviään (= käytännössä kriittinen teho) listattavaksi julkisissa dokumenteissa. Sama on heidän tietojensa mukaan koskenut myös muutamaa muuta Suomeen sijoittumista suunnittelevaa tahoa.

Energiaverotuksen osalta tämä on kriittinen ongelma juuri 5+ MW laitosten osalta, kun 10 vuoden TCO:lla (elinkaarikustannus) laskien energiaveroluokkien 1 ja 2 välinen ero voi olla miljoonia. Tämä vaikuttaa luonnollisesti investointipäätöksiin huomattavasti. Teknologiateollisuus ry pitää huolestuttavana jos tukitietojen julkistamisen johdosta Suomi menettää konesalitoimijoita, varsinkin kipeästi kaivattuja uusia investointeja, liikesalaisuuksien paljastumisen pelosta johtuen.

Finnish Data Center Forum ry ja Teknologiateollisuus ry kokevat ongelmallisena kilpailun kannalta, mikäli komission Euroopan unionin valtiontukisääntöjen uudistuksen yhteydessä hyväksytyjen jäsenvaltioita velvoittavien tukipäätöstietojen julkaisuvelvoitteiden toimeenpano Suomessa implementoidaan tiukimman ehdotuksen mukaisena. On todennäköistä että investoinneista kilpailevat pohjoismaat ainakin pyrkivät implementoimaan tietojen julkisuusvaatimuksen konesalien osalta niin, ettei liikesalaisuuksia pysty tukitietojen perusteella päättelemään. Tällöin Suomi olisi heikommassa asemassa kilpailutilanteessa.

Teknologiateollisuus ry:n esitys

Esitämme että, mikäli mahdollista, **konesalien osalta tiedot julkistettaisiin kaikille konesaleille annettujen tukien kokonaissummana** (hallituksen esityksessä tämän summan on todettu olevan 10 miljoonaa euroa), niin että yksittäiselle yritykselle annetun tuen määrä ei julkistetuista tiedoista käy ilmi. Muut konesaliyritysten tiedot (tuensaajan nimi ja tunniste, toimiala, tuen muoto ja tarkoitus jne.) voitaisiin julkistaa esitetyssä muodossa. Luonnollisesti veroviranomaisille tiedot annettaisiin edelleen yksityiskohtaisesti. **Vaihtoehtoisesti Teknologiateollisuus ry esittää että hallituksen esitykseen ja mahdollisuuksien mukaan lakitekstiin on tuotava selkeästi esille, että verotukien osalta ei julkisteta tarkkoja lukuja, vaan tiedot annetaan vaihteluvälillä.** Vaihteluvälien tulisi olla mahdollisimman suuret. Teknologiateollisuus ry esittää myös, että hallituksen esityksessä otetaan selkeästi kanta, että **EU-kynnysarvon alittavia tietoja ei julkaista komission tietojärjestelmässä.**

Pyydämme lisäksi, että TEM ja VM pyrkisivät valmistelussaan siihen, että implementoinnissa otettaisiin huomioon muiden pohjoismaiden linjaukset asiasta, sekä pyrkisivät kaikin keinoin turvaamaan konesalien liikesalaisuuksien salassapidon.

18.3.2016

Helsingissä 18.3.2016

Sanna Rauhansalo
johtaja

Lisätietoja:

Maria Volanen: maria.volanen@teknologiateollisuus.fi p. 040 5323 744

Martti Kätkä: martti.katka@teknologiateollisuus.fi p. 050 380 4496